

N:o 15.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, med förslag till lag angående ändrad lydelse af 67 § konkurslagen den 18 september 1862 och till lag angående ändrad lydelse af 3 § i lagen angående enskild sedelutgifvande banks, bankaktiebolags och sparbanks konkurs den 7 juni 1889; gifven Stockholms slott den 24 januari 1890.

Under åberopande af bifogade, i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kongl. Maj:t jemlikt 87 § regeringsformen föreslå Riksdagen att antaga följande förslag till

1:o) Lag angående ändrad lydelse af 67 § konkurslagen den 18 september 1862.

Härigenom förordnas, att 67 § konkurslagen skall erhålla följande ändrade lydelse:

Arfvode till gode män och till sysslomän bestämme borgenärerna, antingen till visst af hundra, eller efter annan grund; ej må det för sysslomän efter tid räknas. Nöjas ej gode männen eller sysslomännen med borgenärernas beslut derutinnan, eller menar någon borgenär, eller gäldenären, att arfvodet blifvit för högt bestämdt; lägge rätten dem emellan, som skäligen pröfvas. När beslut angående arfvode till sysslomännen fattas, skola borgenärerna tillika föreslå arfvode till rättens ombudsman. Det förslag skall, jemte det i ärendet förda protokoll, ingifvas till rätten, som derefter bestämmer hvad skäligen må rättens ombudsman i arfvode tillerkännas.

Ej må arfvode njutas förr än gode män eller sysslomän slutlig reda för sig gjort.

Arfvode, som belöper för egendom, hvilken är intecknad eller deri särskild förmånsrätt eljest eger rum, skall, likasom kostnaden för den egendoms vård och försäljning, af egendomens afgäld och köpeskilling utgå.

2:o) Lag angående ändrad lydelse af 3 § i lagen angående enskild sedelutgifvande banks, bankaktiebolags och sparbanks konkurs den 7 juni 1889.

Häri genom förordnas, att 3 § i lagen angående enskild sedelutgifvande banks, bankaktiebolags och sparbanks konkurs den 7 juni 1889 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Af det arfvode, som för gode männen och sysslomännen bestämmes, tage allmänna ombudet en tredjedel.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Aug. Östergren.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 13 december 1889,*

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern friherre ÅKERHJELM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve LEWENHAUPT,
Statsråden: friherre VON OTTER,
WENNERBERG,
friherre PALMSTIERNA,
friherre VON ESSEN,
friherre ÅKERHJELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD.

Departementschefen, statsrådet Östergren, anmälde i underdånighet:
Riksdagens skrifvelse den 2 maj 1888, innefattande anhållan att Kongl.
Maj:t tacktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till ändring
i gällande konkurslag i syfte att medelst bestämda föreskrifter i afseende
å arfvodet för konkursbos förvaltning förekomma att samma arfvode kan
uppdrifvas till oskäligt belopp; och anförde departementschefen vidare:

»Att på sätt Riksdagen ifrågasatt låta konkursarfvodet alltid utgå i
visst förhållande till försäljningssumman för konkursboets egendom, dock
med begränsning till ett visst maximum, och sålunda i lagen fastställa en
viss taxa för nämnda arfvode synes mig icke vara lämpligt, af det skäl,
Riksdagen sjelf deremot anført, eller att arbetet och omtanken med kon-
kursförvaltningen icke alltid stå i ett direkt förhållande till de förvaltade

beloppens storlek. Deremot synes mig hvad särskildt beträffande arfvodet till rättens ombudsman blifvit af Riksdagen anmärkt och föreslaget vara förtjent af beaktande. Bestämmelsen i 67 § konkurslagen, att rättens ombudsman eger åtnjuta en tredjedel af det för konkursutredningen bestämda arfvode, föranleder utan tvifvel stundom en oskäligen förhöjning af konkursarfvodet. Den möda och ansvarighet, som faller på rättens ombudsman, står visserligen icke alltid i det förhållande till gode männens och sysslomännens besvär med konkursutredningen, att han skäligen bör i ersättning taga hälften mot hvad dem tillkommer. Väl är denna proportion icke så ovilkorlig, att ju icke rätten kan annorlunda förordna. Men till denna möjlighet kunna borgenärerna icke gerna taga hänsyn, när arfvodet för konkursförvaltningen i dess helhet skall bestämmas, utan nödgas de tilltaga arfvodesbeloppet så högt, att två tredjedelar deraf utgöra skäligen ersättning för gode männens och sysslomännens möda.

För att härutinnan åstadkomma rättelse synes mig ändamålsenligt att, på sätt Riksdagen föreslagit, stadga att arfvodet skall bestämmas särskildt för rättens ombudsman och särskildt för gode männen och sysslomännen. Emellertid synes det mindre lämpligt att åt borgenärerna öfverlemna att bestämma arfvodet för rättens ombudsman, då ofta nog borgenärernas beslutanderätt i verkligheten utöfvas af sysslomännen, och sålunda rättens ombudsman skulle i fråga om sitt arfvode blifva väsentligt beroende af dem, hvilkas åtgöranden han är satt öfvervaka. Rättens ombudsman är en rättens förtroendeman och synes därför böra få sitt arfvode bestämdt af rätten. För att lemna rätten ledning i sådant afseende torde dock borgenärerna böra, när de besluta om arfvodet till sysslomännen, tillika föreslå arfvode för rättens ombudsman.

Förändras 67 § konkurslagen i det syfte, nu angifvits, torde jemväl 3 § i lagen angående enskild sedelutgifvande banks, bankaktiebolags och sparbanks konkurs den 7 juni 1889 böra undergå någon jemkning. Hvad nämnda lagrum innehåller derom att i konkurser af oförmälda slag konkursarfvodet skall af borgenärerna bestämmas särskildt för rättens ombudsman och särskildt för gode männen och sysslomännen, lärer nemligen i sådant fall såsom obehöfligt kunna utgå.

På de grunder, nu anförts, har jag låtit inom justitiedepartementet utarbeta följande förslag till dels

1:o) *lag angående ändrad lydelse af 67 § konkurslagen den 18 september 1862.*

Härigenom förordnas, att 67 § konkurslagen skall erhålla följande ändrade lydelse:

Arfvode till gode män och till sysslomän bestämme borgenärerna antingen till visst af hundrade, eller efter annan grund; ej må det för sysslomän efter tid räknas. Nöjas ej gode männen eller sysslomännen med borgenärernas beslut derutinnan eller menar någon borgenär eller gäldenären, att arfvodet blifvit för högt bestämdt, lägge rätten dem emellan som skäligt pröfvas. När beslut angående arfvode till sysslomännen fattas, skola borgenärerna tillika föreslå arfvode till rättens ombudsman. Det förslag skall, jemte det i ärendet förda protokoll, ingifvas till rätten, som derefter bestämmer hvad skäligen må rättens ombudsman i arfvode tillerkännas.

Ej må arfvode njutas förr än gode män eller sysslomän slutlig reda för sig gjort.

Arfvode, som belöper för egendom, hvilken är intecknad eller deri särskild förmånsrätt eljest eger rum, skall, likasom kostnaden för den egendoms vård och försäljning, af egendomens afgäld och köpeskilling utgå;

dels ock

2:o) lag angående ändrad lydelse af 3 § i lagen angående enskild sedelutgifvande banks, bankaktiebolags och sparbanks konkurs den 7 juni 1889.

Härigenom förordnas, att 3 § i lagen angående enskild sedelutgifvande banks, bankaktiebolags och sparbanks konkurs den 7 juni 1889 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Af det arfvode, som för gode männen och sysslomännen bestämmes, tage allmänna ombudet en tredjedel.»

Och hemställde departementschefen att öfver dessa förslag måtte, för det ändamål 87 § regeringsformen omförmäler, genom note ur detta protokoll inhemtas högsta domstolens utlåtande.

På tillstyrkan af statsrådets öfrige ledamöter tacktes Hans Maj:t Konungen i nåder bifalla hvad departementschefen sålunda hemställt.

Ex protocollo

Carl Boheman.

*Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts
högsta domstol tisdagen den 14 januari 1890.*

Andra rummet.

Närvarande:

Justitieråden: WRETMAN,
SVEDELIUS,
GLIMSTEDT,
NORBERG,
LILIENBERG,
WESTMAN,
HUSS.

Tillförordnade byråchefen, revisionssekreteraren Afzelius föredrog i
underdånighet:

2:o.

Note ur protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 13 nästlidne december, hvarmedelst,
för det ändamål 87 § regeringsformen omförmälde, högsta domstolens ut-
låtande blifvit infordradt öfver följande inom justitiedepartementet utarbe-
tade förslag till dels

*1:o lag angående förändrad lydelse af 67 § konkurslagen den 18
september 1862.*

Härigenom förordnas, att 67 § konkurslagen skall erhålla följande
ändrade lydelse:

Arfvode till gode män och till sysslomän bestämme borgenärerna, antingen till visst af hundra, eller efter annan grund; ej må det för sysslomän efter tid räknas. Nöjas ej gode männen eller sysslomännen med borgenärernas beslut derutinnan eller menar någon borgenär eller gäldenären, att arfvodet blifvit för högt bestämdt, lägga rätten dem emellan som skäligt pröfvas. När beslut angående arfvode till sysslomännen fattas, skola borgenärerna tillika föreslå arfvode till rättens ombudsman. Det förslag skall, jemte det i ärendet förda protokoll, ingifvas till rätten, som derefter bestämmer hvad skäligen må rättens ombudsman i arfvode tillerkännas.

Ej må arfvode njutas förr än gode män eller sysslomän slutlig reda för sig gjort.

Arfvode, som belöper för egendom, hvilken är intecknad eller deri särskild förmånsrätt eljest eger rum, skall, likasom kostnaden för den egendoms vård och försäljning, af egendomens afgäld och köpeskilling utgå; dels ock

2:o lag angående ändrad lydelse af 3 § i lagen angående enskild sedelutgivande banks, bankaktiebolags och sparbanks konkurs den 7 juni 1889.

Härigenom förordnas, att 3 § i lagen angående enskild sedelutgivande banks, bankaktiebolags och sparbanks konkurs den 7 juni 1889 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Af det arfvode, som för gode männen och sysslomännen bestämmes, tage allmänna ombudet en tredjedel.

Högsta domstolen lemnade förslagen utan anmärkning.

Ex protocollo

Carl Boheman.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 24 januari 1890,

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern friherre ÅKERHIELM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve LEWENHAUPT,
Statsråden: friherre VON OTTER,
 WENNERBERG,
 friherre PALMSTIERNA,
 friherre VON ESSEN,
 ÖSTERGREN,
 GROLL,
 WIKBLAD,
Justitieråden: NORBERG,
 Huss.

Statsrådet, friherre Åkerhielm anmäldes vara af sjukdom hindrad att komma tillstädes.

3:o.

Departementschefen, statsrådet Östergren föredrog högsta domstolens yttrande öfver de genom Kongl. Maj:ts beslut den 13 sistlidne december till högsta domstolen remitterade förslagen till

1:o lag angående ändrad lydelse af 67 § konkurslagen den 18 september 1862; samt

2:o lag angående ändrad lydelse af 3 § i lagen angående enskild sedelutgifvande banks, bankaktiebolags och sparbanks konkurs den 7 juni 1889;

Bih. till Riksd. Prot. 1890. 1 Saml. 1 Afd. 7 Häft.

och hemstälde föredraganden att förslagen, som af högsta domstolen lemnats utan anmärkning, måtte jemlikt 87 § regeringsformen för Riksdagen till antagande framläggas.

Till denna, af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lemna bifall; och skulle proposition i ämnet till Riksdagen aflåtas i enlighet med bil. litt. C vid detta protokoll.

Ex protocollo

Carl Boheman.
